

Rehan Nişanyan Janas: Yolu Anadolu'da keşilen çevirmenler yarın anılıyor

Posted on 07/10/2016

Uluslararası Tercümanlar Federasyonu ve UNESCO tarafından ilan edilen Dünya Çeviri Günü, her yıl 30 Eylül'de kutlanıyor.

Bu tarih aynı zamanda, tercümanların azizi olarak kabul edilen Aziz Jerome'un anıldığı bayram günü.

Günümüz Hırvatistan'ında doğup Roma'da yaşamış olan Jerome (347-420) İncil'i Latinceye çeviren tarihsel bir kişi.

Onunla aynı çağda yaşamış olan Muş doğumlu Aziz Mesrob Maşdots (362-440) ise hemen hemen aynı yıllarda İncil'i Asuri ve Yunanca dilinden Ermenice'ye çevirmiş talebeleriyle birlikte.

Mesrob Maşdots, çeviriden önce, 405 yılında Ermeni alfabesini icat etmiş, öğretmiş ve yeni nesil tercümanlar yetiştirmiştir. Sonraki yıllarda da bu çevirmenler İncil'i ve dönemin farklı önemli eserlerini Ermenice'ye çevirmiştir.

Dünya tercümanlar gününü 30 Eylül'de kutluyor olsa da, Ermeniler çevirmenler gününü Ekim ayında kutluyor.

Ermeni Kilisesi, her yıl Ekim ayının ilk Cumartesi gününü, "Aziz Çevirmenler Bayramı" (Սրբոց Թարգմանչաց Տօլ) olarak kutluyor ve yüzyıllar önceki çevirmen atalarını dua ve ilahilerle anıyor.

Mucizevi bir şekilde Ermeni alfabesini icat eden ve Kilise tarafından aziz ilan edilen Mesrob Maşdots ve Aziz Sahag'ın dışında anılan çevirmenler arasında tarihçi Yeğişe'yi (410-480), Krikor Naregatsi'yi (951-1003), yine tarihçi Movses Khorenatsi'yi (410-490) sayabiliriz. Bir de 6'ncı yüzyılın yenilmez filozofu Tavit var.

Yarın dünyadaki tüm Ermeni kiliselerinde yapılacak olan törenlerle anılacak olan ve aziz ilan edilen bu tercümanların çoğu, günümüzün Türkiye topraklarında doğdu, orada yaşadı, çalıştı, üretti ve orada gömüldü.

Bizlerin yerel tercümanları ve Aziz Jerome'un yolları acaba hiç kesişmiş midir?

Aziz Jerome, Anadolu'da bulunan birçok kente, İstanbul'a, Antakya'ya seyahat etmiş, buralarda da yaşamıştır. Aziz Mesrob ve talebelerinin de daha güvenilir kaynak bulmak amacıyla İstanbul, İskenderiye, Antakya gibi zamanın kültür merkezlerine seyahat ettikleri biliniyor.

Birbirleriyle hiç tanıştılar mı acaba, mesela bir kütüphanede?

Birbirlerinden haberdar oldular mı?

1600 küsur yıl sonra hatırlanacaklarını hiç hayal ettiler mi?

Bugün zaman zaman itibar görmemekten yakınan günümüz tercümanları, bu azizlerden ilham ve örnek alabilirler.

(Rehan Nişanyan Janas Kanada'da tercüman olarak çalışıyor)

Kaynak: demokrathaber.org